

ПОДІЇ. ЗАХОДИ. КОМЕНТАРІ

Виборча кампанія стартує
на всіх рівнях. Особливості
місцевих виборів 2020 8

ПОДІЇ. ЗАХОДИ. КОМЕНТАРІ

Оновлений виборчий кодекс.
Спрощення та уніфікація
виборчих процедур 14

ПОДІЇ. ЗАХОДИ. КОМЕНТАРІ

Висновок Венеціанської комісії
щодо законопроекту про
всеукраїнський референдум 18

ЛИПЕНЬ 2020 JULY

ВІСНИК

ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

КОМЕНТАРІ НАУКОВЦІВ

РОЗ'ЯСНЕННЯ ФАХІВЦІВ

ОЦІНКИ ЕКСПЕРТІВ

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

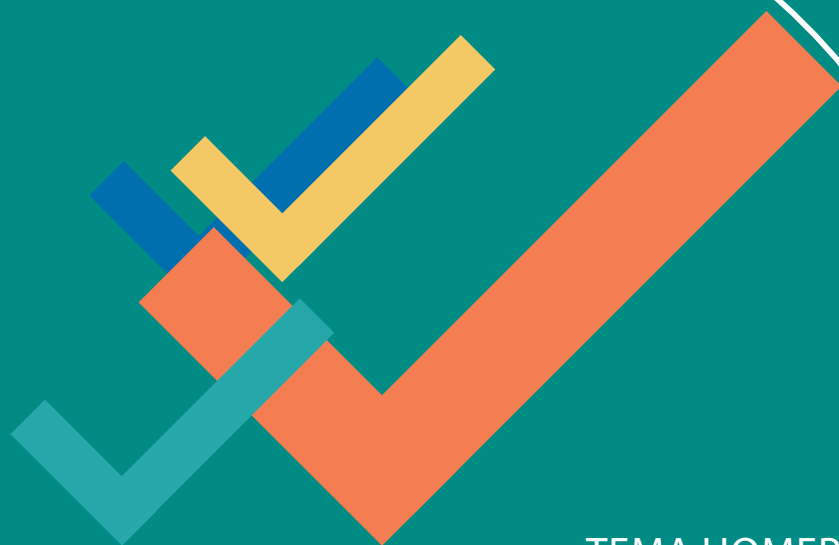
ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

АКТУАЛЬНІ ІНТЕРВ'Ю

ПРАВОВА КУЛЬТУРА

ЗВ'ЯЗКИ З РЕГІОНАМИ

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

ТЕМА НОМЕРА

АКТИВНА ПІДГОТОВКА ДО МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ СТАРТУВАЛА

З 27 липня Центральна виборча комісія
розпочала приймати подання організацій партій
до складу територіальних виборчих комісій

#щоробитьЦВК
#місцевівибори2020

Активна підготовка до місцевих виборів стартувала вже 27 липня, коли ЦВК розпочала приймати подання кандидатур до складу ТВК.

КАЛЕНДАР ВИБОРІВ

27 липня – 05 серпня	– організації партій вносять подання до складу територіальних виборчих комісій (ТВК) (обласних, районних, міських);
до 10 серпня	– ЦВК формує склад ТВК (обласних, районних, міських);
5 вересня	– початок виборчого процесу (за 50 днів до дня голосування);
15–24 вересня	– проведення конференцій місцевих організацій з висування кандидатів;
15–24 вересня	– подання документів для реєстрації кандидатів;
18–29 вересня	– рішення ТВК про реєстрацію кандидатів; наступний день, після прийняття рішення про реєстрацію кандидатів – початок агітаційного процесу;
до 9 жовтня	– формування ДВК;
15–19 жовтня	– подання розпорядниками виборчого фонду проміжного фінансового звіту до ТВК;
до 22 жовтня	– реєстрація спостерігачів;
23 жовтня	– завершення агітації;
24 жовтня	– день тиші;
25 жовтня	– день голосування;
26 жовтня – 1 листопада	– подання розпорядниками виборчого фонду остаточного фінансового звіту до ТВК;
до 3 листопада	– встановлення ТВК підсумків голосування.

ЗМІСТ

ЛИПЕНЬ • 2020

ПОДІЇ. ЗАХОДИ. КОМЕНТАРІ

Підготовка до місцевих виборів триває	6
Особливості місцевих виборів-2020	8
Нові правила та перестороги на місцевих виборах	10
Виборча кампанія стартує на всіх рівнях	12
ЦВК запустила сервіс для зміни виборчої адреси онлайн	13
Оновлений Виборчий кодекс	14
Презентація Стратегічного плану ЦВК	16
Висновок Венеційської комісії на законопроект про всеукраїнський референдум	18
Створено Держреєстр звітності політичних партій	19

ВИБОРИ ЗА КОРДОНОМ

Парламентські вибори у Хорватії	20
Вибори губернатора Токіо	21
Президентські вибори в Домініканській Республіці	22
Президентські вибори в Польщі	23
Парламентські вибори у Північній Македонії	24
Вибори до парламенту Сирії	25

У номері використано повідомлення пресслужби Центральної виборчої комісії, інформацію з офіційних сайтів та сторінок у мережі Facebook ЦВК, Державного реєстру виборців, Центру управління навчанням учасників виборчого процесу, громадських та неурядових міжнародних організацій, українських та зарубіжних інформаційних агентств, а також інформацію з відкритих джерел.

Архів номерів журналу "Вісник Центральної виборчої комісії" можна переглянути за посиланням:
<https://www.cvk.gov.ua/visnik-tsentralnoi-viborchoi-komisii.html/>

VISNYK of the CEC of Ukraine

JULY • 2020

EVENTS. ACTIVITIES. COMMENTS

6

Preparations for the local elections have begun

On 30 July, the Central Election Commission hosted a working meeting between Deputy Chairman of the Commission Serhii Dubovyk and representatives of the OSCE / ODIHR Election Observation Mission.

7

On July 28, the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine hosted a meeting with the participation of Deputy Chairman of the Central Election Commission Vitalii Plukar, representatives of the Secretariat of the Commission and the Registry Service on organizing new local elections on October 25, 2020 on a new territorial basis.

8

Features of the 2020 local elections

Serhii Postivyi, a member of the Central Election Commission, spoke about the organization of the preparation and holding of local elections in Ukraine on October 25, 2020.

10

New rules and precautions in local elections

On July 23, Andriy Gevko, a member of the Central Election Commission, took part in a roundtable on Local Elections 2020: A New System, New Territorial Basis, organized by the Ukrainian Crisis Media Center under the USAID Decentralization Brings Better Results and Efficiency Program (DOBRE).

12

The election campaign starts at all levels

On July 9, Pavlo Liubchenko, a member of the Central Election Commission, took part in an extended meeting of the commission of the Ukrainian Association of District and Regional Councils on State-Building and Local Self-Government, organized by the Secretariat of this association.

13

The CEC has launched a service to change the electoral address online

The Central Election Commission has launched an e-service, so that Ukrainians can change their electoral address online.

14

Updated Electoral Code

On July 16, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted in general the draft law №3485 on amendments to some laws to improve the election legislation. The corresponding decision was supported by 308 people's deputies of Ukraine.

16

CEC STRATEGIC PLAN

CEC Strategic Plan - in effect: On July 14, the Central Election Commission presented the Strategic Plan for 2020-2025, approved by the CEC Resolution of June 11, 2020 № 102.

18

Conclusion of the Venice Commission on the bill on the all-Ukrainian referendum

The conclusion was prepared by the Venice Commission together with the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). It concerns the compliance of the draft law with international standards, in particular the Code of Good Practice on Referendums, developed by the Venice Commission and supported by the statutory bodies of the Council of Europe, as well as the 1990 OSCE Copenhagen Document.

19

The state register of reports of political parties has been created

The National Agency for the Prevention of Corruption (NAPC) has established the Unified State Register of Reporting of Political Parties POLITDATA. From July 16, the Register operates in the mode of experimental (test) operation. It contains financial data of political parties operating in Ukraine.

ELECTIONS ABROAD

20

Parliamentary elections in Croatia

The Croatian parliamentary elections were won by the conservative "Croatian Democratic Union" of Prime Minister Andrej Plenković.

21

Tokyo Governor Election

On July 5, 2020, the election of the governor of Tokyo took place, in which the current governor, Yuriko Koike, won again by a wide margin.

22

Presidential elections in the Dominican Republic

On July 5, the Dominican Republic held presidential elections. They were supposed to pass earlier, but were postponed to a later date, through COVID-19. The peculiarity of this election is that the election campaign for the first time on the continent took place in a pandemic.

23

Presidential elections in Poland

Andrzej Duda, the current president of Poland, officially remains for the second term.

24

Parliamentary elections in Northern Macedonia

Former Prime Minister Zoran Zaev's Social Democratic Party narrowly won the July 15 early parliamentary elections in northern Macedonia.

25

Parliamentary elections in Syria

In Syria on July 19, elections to the country's parliament took place. The Syrians have elected parliament for the third time since the start of the civil war, which erupted nine years ago.

ПІДГОТОВКА ДО МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ ТРИВАЄ

30 липня у Центральній виборчій комісії відбулася робоча зустріч заступника Голови Комісії Сергія Дубовика з представниками Місії БДІПЛ/ ОБСЄ на чолі з керівником департаменту з питань виборів БДІПЛ ОБСЄ Александром Шликом. У заході також взяли участь радник з виборчих питань Бюро Кіра Кастальдо, члени ЦВК Оксана Боярчук, Андрій Гевко, Сергій Постівий, керівник Служби розпорядника ДРВ Олександр Стельмах, завідувач відділу міжнародного співробітництва Секретаріату ЦВК Оксана Костів.

Під час спілкування сторони обговорили низку аспектів, пов'язаних з підготовкою до проведення місцевих виборів 25 жовтня 2020 року. Насамперед йшлося про проблеми проведення виборів за оновленим Виборчим кодексом. Зокрема, – про організацію роботи територіальних та дільничних виборчих комісій в умовах нової виборчої системи: підрахунку голосів виборців, складання протоколів, встановлення підсумків голосування та результатів виборів.

– Попри всі виклики, які супроводжуватимуть процес підготовки та проведення цьогорічних місцевих виборів, переконаний, що ми впораємося з їх організацією. Цьому має сприяти й навчання членів виборчих комісій, яким необхідно буде опанувати нове виборче законодавство”, – наголосив заступник Голови Комісії Сергій Дубовик. І додав, що Центральна виборча комісія завжди була зацікавлена в офіційному спостереженні за виборами міжнародними місіями.

Водночас найбільш важливими як для ЦВК, так і для решти суб'єктів виборчого процесу були висновки та рекомендації БДІПЛ ОБСЄ. Тож і цьогорічна спостережна місія Бюро, особливо в нинішніх складних епідеміологічних умовах, коли не кожна міжнародна організація може організувати спостереження за виборами, має стати свідченням прихильного ставлення наших європейських партнерів до розвитку демократичного суспільства в Україні.

28 липня у Міністерстві розвитку громад та територій України відбулася нарада щодо організації чергових місцевих виборів 25 жовтня 2020 року на новій територіальній основі за участі заступника Голови Центральної виборчої комісії Віталія Плукара, в.о. керівника Секретаріату Комісії Катерини Шараг, заступника керівника Секретаріату Комісії Олександра Кришка та керівника Служби розпорядника ДРВ Олександра Стельмаха.

Учасники наради обговорили питання організації виборів з урахуванням нового адміністративно-територіального устрою. Представники ЦВК ознайомили учасників з постановами, прийнятими на забезпечення виконання нещодавніх змін до Виборчого кодексу. Зокрема, у частині необхідності надання Мінрегіоном інформації для ЦВК щодо переліку місцевих рад із зазначенням населених пунктів, що входять до їх складу за встановленою формою.

Також представники ЦВК окреслили низку проблемних питань. для врегулювання яких потрібна координація зусиль ЦВК, уряду, міністерств та облдержадміністрацій. А саме щодо: гарантування безпеки під час організації та проведення

місцевих виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей; труднощів з реєстрацією юридичних осіб територіальних виборчих комісій, сформованих на новій територіальній основі; неврегульованості питання з визначення юрисдикції міських, районних організацій, первинних осередків політичних партій та інших їхніх структурних утворень, передбачених статутами партій як суб'єктів виборчого процесу у зв'язку із змінами адмінтерустрою; необхідності координації визначених Виборчим кодексом завдань у містах з районним поділом, у зв'язку з набранням чинності 23 липня 2020 року змін до Кодексу; додаткових потреб для організації та проведення місцевих виборів в умовах пандемії.

ОСОБЛИВОСТІ місцевих виборів-2020

Член Центральної виборчої комісії Сергій Постівий розповів про організацію підготовки та проведення місцевих виборів в Україні 25 жовтня 2020 року.

Передусім член ЦВК зазначив, що оскільки ці вибори відбуватимуться за новим виборчим законодавством – Виборчим кодексом України, який набув чинності з 1 січня поточного року, вони матимуть цілу низку важливих особливостей.

По-перше, цьогорічні місцеві вибори організовуватимуться на новій територіальній основі.

Так, відповідно до Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад” розділ V “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” доповнено пунктом 71. У ньому, зокрема, визначено, що до прийняття закону про адміністративно-територіальний устрій України визначення адміністративних центрів територіальних громад

і затвердження територій цих громад здійснює Кабінет Міністрів України. Відповідне рішення Кабміну подається до Центральної виборчої комісії для прийняття нею рішення про призначення перших місцевих виборів депутатів сільських, селищних, міських рад і сільських, селищних, міських голів відповідних територіальних громад.

Також згідно з Постановою Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-ІХ “Про утворення та ліквідацію районів” було утворено укрупнені райони.

По-друге, у рік проведення чергових місцевих виборів перші місцеві вибори призначаються та проводяться разом із черговими. Таким чином, відповідно до приписів Виборчого кодексу України, 25 жовтня 2020 року разом із черговими місцевими виборами проводитимуться і перші вибори.

По-третє, цьогорічні чергові та перші вибори депутатів місцевих рад організовуватимуться і проводитимуться за новими виборчими системами. А саме:

– вибори депутатів сільської, селищної, міської ради (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в багатомандатних виборчих округах, на які поділяється територія відповідної

територіальної громади. У кожному такому окрузі може бути обрано не менше двох і не більше чотирьох депутатів;

– вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) проводяться за системою пропорційного представництва за відкритими виборчими списками місцевих

системами передбачає нову систему висування кандидатів у депутати організаціями політичних партій. А також – формування нових видів виборчих списків кандидатів, а саме: єдиного та територіальних виборчих списків на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше).

Особливо складною для розуміння організаціями політичних партій та виборцями, а також для адміністрування територіальними та дільничними виборчими комісіями видається організація підготовки і проведення зазначених виборів за системою пропорційного представництва за відкритими виборчими списками.

По-четверте, на виборах 25 жовтня 2020 року буде обов’язковим дотримання гендерної квоти під час формування виборчих списків місцевих організацій політичних партій, за якою серед кожних п’яти кандидатів у виборчому списку має бути щонайменше дві жінки. Недотримання гендерної квоти у виборчому списку може слугувати підставою для відмови в реєстрації кандидатів у депутати від відповідної місцевої організації політичної партії.

« Значна кількість новацій у виборчому законодавстві є серйозним викликом для всіх суб’єктів виборчого процесу. Буде непросто, проте я впевнений, що всі впорються зі своїми завданнями. Член ЦВК Сергій ПОСТІВІЙ

організацій політичних партій у територіальних виборчих округах, на які поділяється єдиний багатомандатний виборчий округ, що збігається з територією відповідно Автономної Республіки Крим, області, району, міста, району в місті, села, селища згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією міської, сільської, селищної територіальної громади.

При цьому організація підготовки і проведення виборів депутатів місцевих рад за зазначеними виборчими

* З інтерв’ю українській редакції американського радіо “Наше радіо USA”

Нові правила та перестороги на місцевих виборах

23 липня член Центральної виборчої комісії Андрій Гевко взяв участь у круглому столі “Місцеві вибори – 2020: нова система, нова територіальна основа”, який організував Український кризовий медіа-центр у межах Програми USAID “Децентралізація приносить кращі результати та ефективність” (DOBRE).

Фото: uacrisis.org

Учасниками заходу також були народні депутати України Віталій Безгін, Роман Лозинський, народний депутат минулого скликання Олена Бойко, голова Асоціації об'єднаних територіальних громад України Олександр Корінний, заступник керівника Виконавчої дирекції Всеукраїнської асоціації громад Ігор Абрам'юк.

Під час обговорення було порушено низку актуальних питань, пов'язаних з організацією місцевих виборів, призначених на 25 жовтня 2020 року.

Зокрема, йшлося про нові правила майбутніх місцевих виборів, визначені у Виборчому кодексі України та нещодавно ухвалених поправках до нього. При цьому спікери наголошували на змінах в адміністративно-територіальному устрої держави, що накладе свій відбиток на організацію підготовки та проведення виборів.

Учасники заходу також зупинилися на питаннях щодо зміни виборчої адреси виборця або визначення такої адреси за фактичним місцем проживання, відповідальності за порушення виборчого законодавства, можливостей впровадження інноваційних технологій у виборчому процесі тощо.

Член ЦВК Андрій ГЕВКО:

– Цьогорічні місцеві вибори проходитимуть у складних умовах, адже вони вперше відбуватимуться за новим виборчим законодавством. Окрім того, додає певних складнощів і пандемія COVID-19, через яку в державі на сьогодні діють та ще продовжені поки що на місяць карантинні обмеження.

Ми добре розуміємо, що за таких умов непросто відбуватиметься і організація голосування, і підрахунок голосів виборців дільничними виборчими комісіями, і встановлення підсумків голосування територіальними виборчими

комісіями. Тож за такої ситуації ключовою і базовою річчю має стати довіра між усіма суб'єктами виборчого процесу. Саме на встановлення такої довіри налаштовуватиме всіх суб'єктів Центральна виборча комісія.

Утім, на моє переконання, навіть за складної епідеміологічної ситуації ЦВК спільно з Кабінетом Міністрів України, Міністерством охорони здоров'я докладе всіх зусиль та вживатиме необхідних заходів, щоб місцеві вибори відбулися безпечно і відповідно до вимог законодавства України.

9 липня Член Центральної виборчої комісії Павло Любченко взяв участь у розширеному засіданні комісії Української асоціації районних та обласних рад з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, організованому Секретаріатом цієї Асоціації.

Виборча кампанія стартує на всіх рівнях

У заході взяли участь голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування народний депутат України Віталій Безгін, генеральний директор Директорату з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-

територіального устрою Міністерства розвитку громад та територій України Сергій Шаршов, члени Асоціації, представники районних рад та експерти.

Учасники засідання обговорили актуальні питання реформування місцевого самоврядування субрегіонального рівня. Зокрема, Павло Любченко звернув увагу присутніх на особливості проведення виборів до органів місцевого самоврядування субрегіонального рівня у

жовтні 2020 року. Крім того, він ознайомив зі змінами виборчого законодавства згідно з оновленим Виборчим кодексом в частині організації виборів депутатів районних рад.

Також член Комісії поінформував учасників засідання про основні проблеми, які необхідно вирішити у процесі підготовки та проведення чергових місцевих виборів. А також – про заходи, які здійснює в цьому напрямі Центральна виборча комісія.

ЦВК запустила сервіс для зміни виборчої адреси онлайн

Центральна виборча комісія запустила е-сервіс, щоб українці змогли змінити виборчу адресу онлайн.

До 10 вересня кожен українець, який постійно проживає не за місцем реєстрації (в тому числі внутрішньо переміщені особи), може змінити місце голосування онлайн. Так, усі українці зможуть проголосувати на місцевих виборах за місцем фактичного проживання.

Для того, щоб змінити виборчу адресу, потрібно подати заяву через Особистий кабінет виборця.

Ідентифікація та підпис заяви здійснюються за допомогою електронного підпису.

Зазначена виборча адреса буде визначена як постійна та не підлягатиме повторній зміні

протягом наступних 6 місяців.

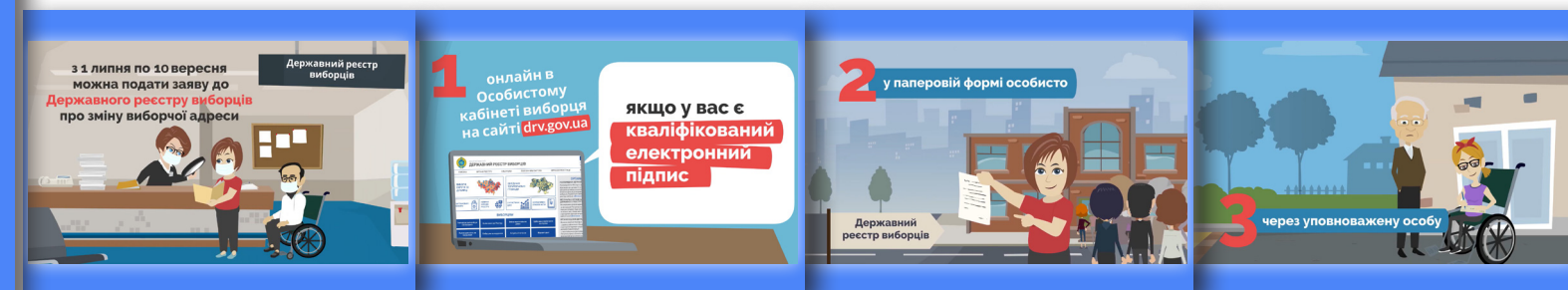
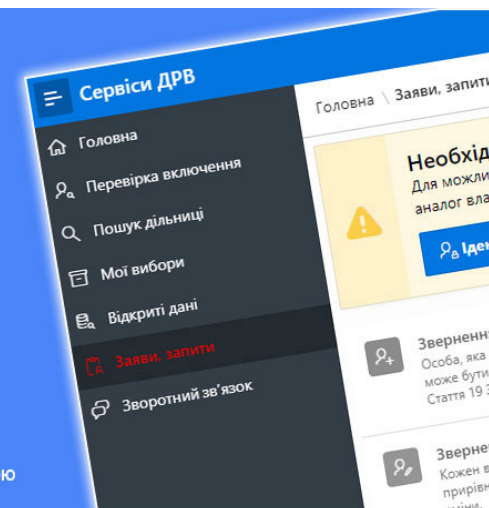
Очікується, що нова процедура вмотивує виборців зареєструватися та взяти участь у місцевих виборах саме в тій громаді, де вони проживають. Як запобіжник від зловживань зі зміною виборчої адреси з тактичних чи недоброчесних

міркувань виборці мають змінити свою виборчу адресу ще до початку реєстрації кандидатів на вибори, а також не можуть зареєструвати нову виборчу адресу впродовж півроку після попередньої такої зміни.

Подати заяву онлайн можна за [посиланням](#).

З 1 ЛИПНЯ в кабінеті виборця доступні нові ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ

- Звернення щодо включення до Реєстру
- Звернення про внесення змін до ідентифікаційних персональних даних
- Звернення щодо зміни виборчої адреси
- Звернення про внесення змін до відомостей про постійну нездатність пересуватися самостійно
- Звернення щодо неправильностей у Реєстрі стосовно іншої особи
- Запит щодо змісту персональних даних
- Запит щодо виборців за власною виборчою адресою

Оновлений Виборчий кодекс

СПРОЩЕННЯ ТА УНІФІКАЦІЯ ВИБОРЧИХ ПОЦЕДУР

16 липня Верховна Рада України ухвалила в цілому проєкт Закону №3485 про внесення змін до деяких законів щодо вдосконалення виборчого законодавства. Відповідне рішення підтримали 308 народних депутатів України.

Метою ухвалення закону є усунення прогалин та неузгодженостей, спрощення виборчих процедур та їх уніфікації задля забезпечення дотримання міжнародних стандартів проведення виборів та забезпечення сталості демократичних принципів і процедур в Україні.

Закон вносить зміни в усі книги Виборчого кодексу. Зокрема, передбачені коригування в розділі Кодексу про вибори Президента, парламентські і місцеві вибори.

Закон забороняє проведення передвиборної агітації або надання виборцям, закладам, установам, організаціям грошей, подарункових сертифікатів, продуктів харчування і спиртних напоїв, товарів.

Також заборонено і надання пільг, переваг, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних і нематеріальних активів, у тому числі від імені благодійних організацій, засновниками або членами яких є кандидат (кандидати), партія (місцева організація партії).

У єдиному виборчому списку визначається перший кандидат. З числа інших кан-

дидатів, включених до єдиного виборчого списку, формуються територіальні списки кандидатів у кожному територіальному виборчому окрузі. Кожен кандидат у депутати, включений до єдиного виборчого списку (крім першого кандидата), також має бути включений до одного з територіальних виборчих списків.

У законі передбачили, що кандидати в депутати, які отримали кількість голосів виборців, що дорівнює чи перевищує 25% розміру виборчої квоти, розміщуються після першого номера списку за зменшенням відсотків голосів виборців, які підтримали кандидата в депутати.

При рівному відсотку голосів місце вище займає кандидат, розташований вище в територіальному виборчому списку

кандидатів від організації партії. Потім у списку розміщуються інші кандидати в черговості, визначеній організацією партії при висуванні кандидатів.

Позачергові місцеві вибори, проміжні, перші, додаткові проводяться двічі на рік – в останню неділю березня і останню неділю жовтня. Тобто,

всі місцеві вибори, які не є черговими, у всіх населених пунктах будуть проводитися в один день – або навесні, або восени.

Пропонується цифровізація виборчого процесу: штаби зможуть онлайн подавати документи, реєструвати кандидатів, довірених осіб, спостерігачів. З'явиться можливість використання електронного підрахунку голосів.

Встановлюються і механізми боротьби з так званими двійниками під час президентських виборів.

Також збільшуються санкції за злочини і адміністративні правопорушення у сфері виборчого законодавства, встановлюється відповідальність за підробку документів та інші порушення.

[Текст закону](#)

ЗНИЖЕННЯ ГРОШОВОЇ ЗАСТАВИ

Поправки до Виборчого кодексу передбачають, що грошові застави буде запроваджено на всіх рівнях, незалежно від кількості виборців. Однак формули розрахунку різняться.

Кандидати на посаду мера міста на майбутніх виборах будуть змушені внести від 19 до 445 тисяч гривень залежно від кількості виборців у місті.

Відтак грошові застави за партійні списки у громадах, де від 10 тисяч до 90 тисяч виборців, не перевищуватимуть 18 тисяч 892 гривні.

Для великих міст застави коливатимуться орієнтовно від

Як порахувати свою заставу

19 тисяч до майже пів мільйона гривень залежно від кількості виборців.

Найнижчою буде застосування для кандидатів на міських голів Ужгорода (19 тисяч гривень), Нікополя (20 тисяч гривень) і

Мелітополя (24 тисячі гривень), найвищою – на мерів Дніпра (157 тисяч гривень), Харкова (219 тисяч гривень) та Києва (445 тисяч гривень).

Такими самими будуть застави за партійні списки до міських та обласних рад.

Розрахунки є орієнтовними та ґрунтуються на даних Державного реєстру виборців станом на кінець 2019 року.

Точні суми застав визначатиме Центральна виборча комісія відповідно до актуальних даних про кількість виборців у тому чи іншому населеному пункті.

Кандидати	Поріг	Формула	Сума
Кандидат у депутати сільської, селищної, міської ради	до 10 тисяч виборців	20% МЗП*	944,6 грн
Кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови	до 75 тисяч виборців	1 МЗП	4723 грн
Виборчий список партії	від 10 тисяч виборців	4 МЗП на кожні 90 тисяч виборців	залежно від кількості виборців – приблизно 209 грн на кожну 1 000 виборців
Кандидат на посаду міського голови	від 75 тисяч виборців	4 МЗП на кожні 90 тисяч виборців	залежно від кількості виборців – приблизно 209 грн на кожну 1 000 виборців

* МЗП - мінімальна заробітна плата

За матеріалами: [Громадський рух "Чесно"](#) з посиланням на зміни до Виборчого кодексу, затверджені Верховною Радою 16 липня

ЦІЛІ НАПРЯМИ РЕЗУЛЬТАТИ СТРАТЕГІЯ ВИБОРИ ТЕХНОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ЦВК

ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ РЕФЕРЕНДУМИ ПРОСВІТА ВІЗІЯ ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ЯКІСТЬ І ПРОЗОРІСТЬ ДІЇ СПІВПРАЦЯ МІСІМ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

“Мета без плану - просто мрія”.
Антуан де Сент Екзюпері

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ЦВК – В ДІЇ:
14 липня Центральна виборча комісія презентувала Стратегічний план на 2020 – 2025 роки, затверджений постановою ЦВК від 11.06.2020 № 102.

Стратегічний план для ЦВК є своєрідним новим стандартом діяльності. Ми усвідомлюємо, що це один із рушіїв підвищення якості виборчого процесу та адміністрування виборів в Україні. Цей План для нас має стати дорожньою картою, яка дасть поступ для розвитку та посилення інституційної спроможності Центральної виборчої комісії.

Ми склали і затвердили Стратегічний план зокрема і для того, щоб донести до всіх, що робить, а головне – що робитиме ЦВК у найближчій перспективі. Але це тільки початок шляху.

Адже Стратегічний план ЦВК – це не просто перелік дій, а динамічний документ, ухвалений з метою показати, як функціонує державний орган, який займається адмініструванням загальнодержавних і місцевих виборів в Україні та всеукраїнського референдуму не лише під час відповідних виборчих та референдумних процесів, а у період, коли Комісія не організовує

вибори чи референдуми. Ми хочемо довести, що діяльність ЦВК – це перманентний процес, а не тимчасові нагальні дії з організації тих чи інших виборів. Про вибори суспільство вже знає багато, а тепер знатиме значно більше і про ЦВК та основні напрями щоденної роботи колегіального державного органу.

Щоб зробити Стратегічний план ЦВК більш досконалим, а головне – практичним та реалістичним, ми запросили до співпраці всі зацікавлені сторони: представників громадянського суспільства, політичних партій та міжнародних організацій, які надали свої пропозиції та висловили зауваження в процесі обговорення.

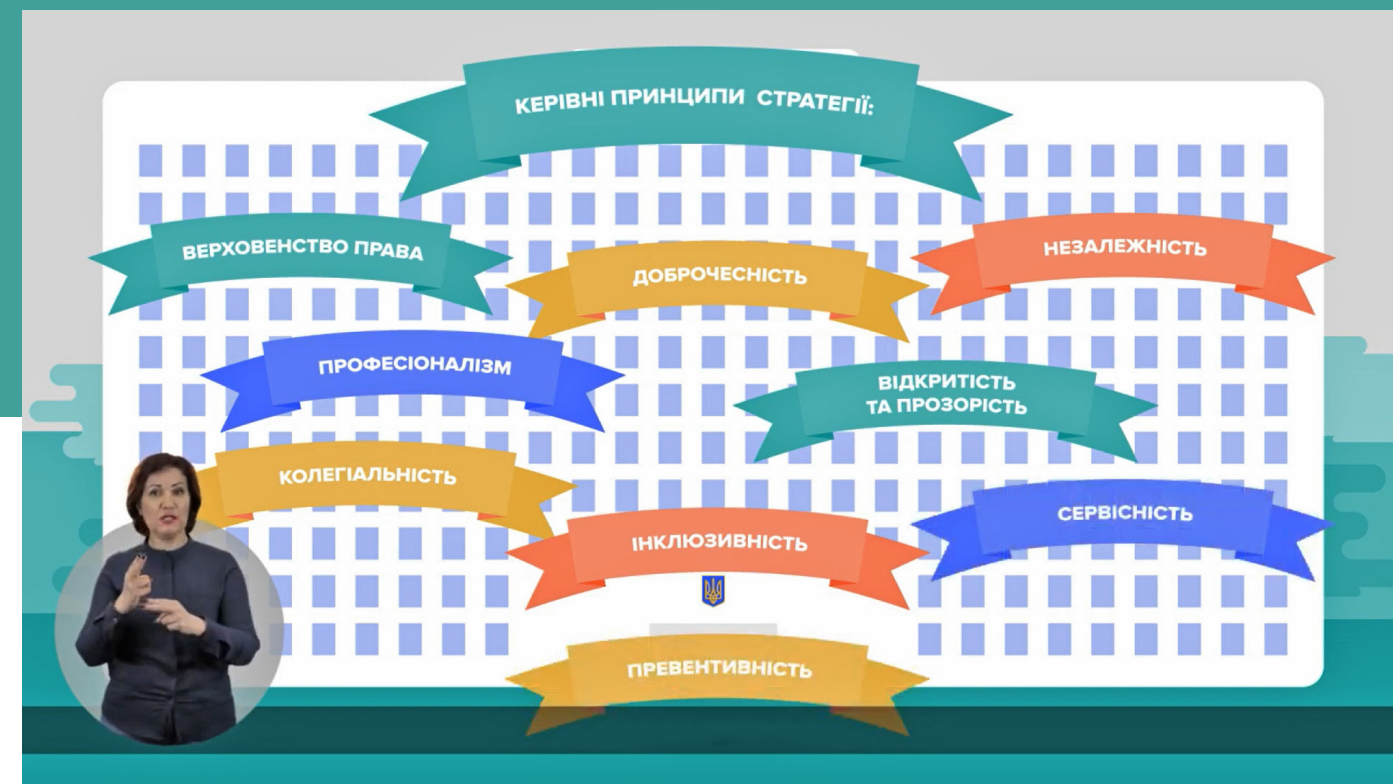
Неоціненною у цьому всеохоплюючому процесі була допомога Міжнародної фундації виборчих систем IFES в Україні. Фахівці IFES брали участь у всіх етапах розробки Стратегічного плану.

Це була насправді титанічна робота, яка тривала майже півроку

і ускладнювалася пандемічними проблемами та обмеженнями. Утім це не завадило створенню цілісного, змістовного документа, який отримав схвальні відгуки всіх зацікавлених сторін при обговоренні проекту.

Відтак Стратегічний план ЦВК повинен стати важливим компонентом ефективного управління і на сучасному етапі, і в майбутньому. Ми розробили і систематизували процес прийняття ключових рішень для органу державної влади, який прагне успішно розвиватися. Хоча це потребувало багато роботи і часу, сподіваємось, результат не забариться. Тепер Центральна виборча комісія як державна інституція з багаторічним досвідом роботи в ролі головного органу з адміністрування виборів в Україні чітко розставила свої пріоритети та визначила цілі.

Переконані, у майбутньому практика створення Стратегічного плану для державного органу в Україні буде аксіомою не лише для ЦВК.

ВИСНОВОК Венеційської комісії на законопроект про всеукраїнський референдум

Венеційською комісією спільно з Бюро з демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) ОБСЄ 20 липня було опубліковано висновок щодо відповідності законопроекту про всеукраїнський референдум міжнародним стандартам, зокрема Кодексу належної практики щодо референдумів, розробленого Венеційською комісією і підтриманого статутними органами Ради Європи, а також Копенгагенському документу ОБСЄ 1990 року.

У самому Висновку йдеться про те, що Венеційська комісія та БДІПЛ вітають зусилля України, спрямовані на зміну своєї правової та інституційної основи, що стосується національних референдумів, щоб узгодити її з відповідними рекомендаціями Венеційської комісії та БДІПЛ, зобов'язаннями ОБСЄ, Ради Європи та іншими міжнародними документами й стандартами в галузі прав людини, а також із належною практикою. «Прозорий та інклюзивний характер процесу розробки цього законопроекту заслуговує на схвалення. Згідно з інформацією, отриманою Венеційською комісією та БДІПЛ, в остаточному проекті в основному було враховано ті рекомендації, які за-

пропонували зацікавлені сторони в ході громадських обговорень, що проходили у квітні та травні 2020 року», — йдеться у повідомленні, розміщеному на сайті Офісу Ради Європи в Україні.

У Висновку окремо зазначено, що законопроект є значним кроком уперед порівняно із законом 2012 року, однак є кілька питань, які можна покращити під час підготовки тексту до другого читання та які потребують подальшого роз'яснення.

Зокрема, висновок містить такі рекомендації: уточнити зв'язок між референдумом за народною ініціативою про скасування законів або їх частини і референдумом «щодо розв'язання питань загальнодержавного значення»; підвищити роль парла-

менту при проведенні референдуму за народною ініціативою; запровадити додаткові положення, спрямовані на гарантування рівних можливостей для прихильників і опонентів питань, які виносять на референдум, у комісіях із проведення референдуму різних рівнів; збільшити термін збору підписів для проведення референдумів за народною ініціативою, а також встановити чітку процедуру перевірки всіх підписів з боку ЦВК.

Крім того, рекомендовано зробити законопроект таким, аби він відповідав виборчому законодавству для подальшого зміцнення механізмів доступності референдумів для людей з обмеженими можливостями, та створити механізми, які фактич-

но сприятимуть ефективному й конструктивному здійсненню виборчих прав ВПО; розглянути питання щодо синхронізації положень законопроекту про фінансування кампанії з проведення референдуму із законодавством про фінансування політичних партій. Також рекомендовано вилучити положення про електронне голосування із законопроекту та відрегулювати

їх пізніше на загальному рівні за допомогою окремого закону, який також стосуватиметься місцевих, парламентських і президентських виборів; переглянути обмеження й заборони на проведення заходів під час кампанії та включити конкретні статті зі стримувальними та ефективними санкціями за порушення, пов'язані з діяльністю засобів масової інформації.

Цей терміновий висновок затверджено Розширеним бюро 17 червня 2020 року та опубліковано відповідно до Протоколу Венеційської комісії про підготовку термінових висновків (CDL-AD (2018) 019). Він буде представлений Венеційській комісії для схвалення на 124-му пленарному засіданні Комісії 8–9 жовтня 2020 року.

Створено Держреєстр звітності політичних партій

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) створило Єдиний державний реєстр звітності політичних партій POLITDATA.

З 16 липня Реєстр працює в режимі дослідної (тестової) експлуатації. На ньому містяться фінансові дані політичних партій, що функціонують в Україні.

"Цей Реєстр створений, щоб спростити процес подання звітності для політичних партій, а також забезпечити кращий доступ до цієї інформації для громадян", — йдеться у повідомленні НАЗК.

Переведення звітності в онлайн-формат дасть змогу: полегшити процес подання звітності для політичних партій. Після запуску е-Реєстру НАЗК надаватиме підтримку партіям щодо роботи з системою; спростити доступ громадян

до інформації про кошти партій. Зараз НАЗК публікує звіти партій окремими файлами на офіційному сайті, проте онлайн-система спростить доступ до цієї інформації, зробить її легшою для розуміння та дасть змогу отримувати її швидше;

надасть можливість НАЗК приділяти більше часу виявленню порушень і роботі з даними. Зі створенням е-Реєстру аналітики НАЗК зможуть витратити більше часу на безпосередній аналіз звітів та виявлення порушень.

Надалі НАЗК планує оперативно ввести Реєстр в промислову експлуатацію — дата впровадження визначатиметься після відгуків партій про роботу з сайтом та відповідних змін до системи.

Створення Реєстру стало можливим за підтримки міжнародних партнерів НАЗК — Міжнародної фундації виборчих систем (IFES) та проекту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія» (SACCI).

Парламентські вибори у Хорватії

На парламентських виборах у Хорватії перемогла консервативна "Хорватська демократична співдружність" прем'єр-міністра країни Андрея Пленковича.

Прем'єр-міністр Хорватії Андрей Пленкович

Згідно з результатами підрахунку голосів на парламентських виборах у Хорватії, які відбулися 5 липня, перемогла консервативна партія "Хорватська демократична співдружність" прем'єр-міністра країни Андрея Пленковича.

Тож консерватори отримали понад третину місць у парламенті – 66 із 151 місця. Основні їхні суперники на виборах, лівоцентристська коаліція "Перезавантаження" на чолі з Соціал-демократичною партією (СДП) отримали 41 мандат. Ще 16 мандатів отримала права партія "Рух за вітчизну", яку очолює співак і бізнесмен Мирослав Шкоро. Явка виборців становила 46 відсотків – це найнижчий результат із часу проголошення Хорватією незалежності в 1991 році.

Пленкович оголосив про "велику перемогу" своєї партії,

а лідер опозиційної СДП Давор Бернардіч визнав поразку своєї політичної сили. Імовірно, "Хорватська демократична

співдружність" сформує новий коаліційний уряд разом із представниками менших правих політичних груп.

Вибори губернатора Токіо

5 липня 2020 року відбулися вибори губернатора Токіо, на яких з великим відривом (59,70%, 3 661 371 голос) повторно перемогла теперішня губернаторка Юріко Койке. Всього у виборах взяли участь 55% виборців, що на 4,75% менше, ніж у 2016 році. Юріко Койке обрана на першу каденцію у 2016 році та стала першою в історії Токіо жінкою, яка зайняла посаду губернатора.

Токіо – мегаполіс Японії, сьогодні налічує 14 млн жителів. Губернатор Токіо має чималі важелі впливу на політичне та економічне життя країни. Варто зазначити, що основними вимогами до кандидата на посаду губернатора Токіо є: вік понад 30 років, відсутність судимості та внесення виборчої застави у

розмірі 3 000 000 ієн (приблизно \$ 28 000). Виконання цих вимог також забезпечує право кандидату на десятихвилинну пряму виборчу трансляцію на національному каналі NHK.

На виборах 2020 року балотувалося 22 кандидати, серед яких були як політики старої школи, так і нові

кандидати, які відзначилися популістськими закликами.

Виборчі кампанії всіх кандидатів об'єдналися навколо двох основних тем: заходи захисту проти другої хвилі пандемії COVID-19 і проведення Олімпійських ігор у Токіо, які при пандемії були відкладені на рік, до липня 2021 року.

Президентські вибори в Домініканській Республіці

5 липня в Домініканській Республіці відбулися президентські вибори. Вони повинні були пройти раніше, але були перенесені на більш пізній термін через COVID-19. Особливість цих виборів у тому, що електоральна кампанія вперше на континенті пройшла в умовах пандемії, а новий глава держави сам перехворів на коронавірус і видужав.

Президент Домініканської Республіки Луїс Абінадер

Луїс Абінадер вдруге штурмував вершину влади. Вперше він претендував на вищу посаду в 2016 році, але поступився ветерану Данило Медині. Друга спроба виявилася успішною. Він здолав двох суперників, завоював 52,3%, і законне право зайняти президентське крісло. Незадовго до того переможець залишив правлячу організацію і створив Сучасну революційну партію.

Вона зуміла акумулювати весь протестний електорат, втомлений від корупції. Парадокс полягав у тому, що Домініканська Республіка – одна з небагатьох країн регіону, яка домоглася поступового зростання економіки на тлі катастрофічного падіння ВВП, особливо великих держав.

Прихід до влади нового персонажа не означає ніякої революції, лише знаменує

продовження реформаторського курсу, що проводиться після переходу до демократичного правління, з внесенням до нього певних коректив. Вони передбачають створення 600 тисяч нових робочих місць, подолання вуличної злочинності, зміцнення правопорядку, підвищення ролі жінок у політиці і суспільстві.

Одним з основних завдань адміністрації стає подолання наслідків пандемії. Сам глава держави отримав вищу освіту на батьківщині, підвищував кваліфікацію в різних університетах США. Він займається будівельним бізнесом і туризмом. Резюмуючи, підкреслимо: суспільство втомилось від тривалого правління правлячої структури і жадає оновлення.

Президентські вибори в Польщі

Анджей Дуда, чинний президент Польщі, офіційно залишається на другий термін.

За представника партії "Громадянська платформа", мера Варшави Рафала Тшасковського, віддали голоси 10 018 263 виборців (48,97%), тоді як за чинного президента Польщі Анджея Дуду проголосували 10 440 648 поляків (51,03%). Відповідно Дуда набрав на 422 385 голосів більше.

Явка на виборах 12 липня становила 68,18%, що стало рекордом за всю історію виборів у незалежній Польщі.

Перший тур виборів президента Польщі відбувся 28 червня. Анджей Дуда заручився підтримкою 43,5% виборців, Рафал Тшасковський отримав 30,5%, явка тоді становила 64,51%.

Парламентські вибори у Північній Македонії

Соціал-демократична партія колишнього прем'єр-міністра Зорана Заєва з незначним відривом перемогла на дострокових парламентських виборах у Північній Македонії, які відбулися 15 липня.

Соціал-демократи здобули підтримку 36,1 відсотків виборців. Їхній головний суперник – націонал-консервативна "Внутрішня македонська революційна організація – Демократична партія македонської національної єдності" (ВМРО-ДПМНЕ) отримала 34,9 відсотка голосів. Голосування проходило за

дотримання протиепідемічних заходів, явка була нижчою, ніж на попередніх виборах, й становила близько 51 відсотка.

Соціал-демократи отримають 46 із 120 місць у парламенті, а націонал-консерватори – 44. Партія "Демократичний союз за інтеграцію" (ДСІ), яка відстоює інтереси албанців, здобуває 11,3 відсотка голосів та 15 місць у

парламенті. За таких результатів Заєв може знову сформувати коаліцію з ДСІ, як це було в 2017 році, та отримати крісло прем'єра.

Право голосу у Північній Македонії мали 1,8 мільйона виборців. Це – перші парламентські вибори після зміни назви країни внаслідок досягнутої домовленості з Грецією.

Заєв подав у відставку та запропонував дострокові вибори восени минулого року через неухвалення на саміті ЄС рішення щодо початку переговорів про приєднання його країни до ЄС. Вибори мали відбутися 12 квітня, однак через пандемію коронавірусу їх перенесли на 15 липня.

Соціал-демократи Заєва сповідують проєвропейський та прозахідний курс. У березні цього року Північна Македонія стала членом НАТО. Заєв домігся також укладення угоди з Грецією про зміну назви країни, яка уможливила цей крок.

Вибори до парламенту Сирії

У Сирії 19 липня відбулися вибори до парламенту країни. Сирійці обрали парламент уже втретє від початку громадянської війни, що спалахнула дев'ять років тому.

Парламент Сирії складається із 250 депутатів, яких обирають на чотири роки. Голосування проходило на території, підконтрольній президенту Башару Асаду.

Понад сім тисяч виборчих дільниць на території країни

закрилися після продовження часу голосування на чотири години.

У Сирії завершилися треті з початку війни в 2011 році парламентські вибори.

Зазначається, що за 250 місць у парламенті боролися

понад 1,6 тисячі кандидатів. Усього працювала 7331 виборча дільниця. Правляча партія арабського соціалістичного відродження ("Баас") сирійського президента Башара Асада перемогла на парламентських виборах.

Коаліція партії "Баас" і її союзників отримала 177 із 250 місць у парламенті країни. Явка на виборах становила 30,17 відсотка. Це значно нижче за явку на виборах 2016 року, яка становила 57,6 відсотка виборців.

Віддати свій голос міг кожен громадянин Сирії за місцем постійного проживання, крім громадян, які втекли з рідних земель через війну. Сирійці, які в день виборів перебували за межами країни, проголосувати не могли.

